

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 18.9.2008
COM(2008) 567 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az EU kábítószer-ellenes cselekvési tervéről
(2009–2012)**

{SEC (2008) 2455}
{SEC (2008) 2454}
{SEC (2008) 2456}

Bevezetés

A kábítószeresek komoly problémát jelentenek Európa polgárai számára, és egyben jelentősen veszélyeztetik az európai társadalom biztonságát és egészségét is.

2004 decemberében az Európai Tanács egyhangú támogatásáról biztosította az EU 2005–2012-es kábítószer-ellenes cselekvési tervét¹, amelynek célja a kábítószer-használat megelőzése és csökkentése révén magas szintű védelmet, jólétet és társadalmi kohéziót elérni.

A stratégia elfogadása már önmagában egyértelműen jelezte, hogy a kábítószeresekkel kapcsolatban az Európai Unióban tapasztalható politikai szintű aggodalom mértéke meghaladja a tagállamokban alkalmazott megközelítések különbözőségének mértékét. A stratégia elfogadása azt is megerősítette, hogy valamennyi tagállam ugyanazon alapelvekkel ért egyet: azaz, hogy kiegyensúlyozott megközelítésre van szükség a kábítószeresek iránti kereslet és kínálat csökkentése tekintetében, továbbá hogy ennek a probléma természetét és kiterjedését tekintve megbízható adatokon, az alapvető jogok és az emberi méltóság tiszteletén, valamint – egyre fokozódó mértékben – a kábítószer-kereskedőket és a szervezett bűnözést célzó, összehangolt és határokon is átnyúló bűnüldözésen kell alapulnia.

A kábítószer-ellenes stratégia keretét biztosít továbbá két négyéves, egymást követő cselekvési terv számára. Az első **cselekvési terv (2005–2008)**² több mint 80 fellépést határozott meg annak érdekében, hogy az illegális kábítószeresek tekintetében összehangolja a kormányzati beavatkozások fő területeit, ideértve a közegészségügyet, bűnüldözést, vámügyeket, büntető igazságszolgáltatást és a külkapcsolatokat. Noha a végrehajtás gyakran a tagállamok feladata, a Bizottság tevékenyen lép fel a folyamatban lévő munkák megkönnyítése és értékelése, valamint a kábítószer-ellenes szabályozás, mint például a tiltott kábítószer-kereskedelemtől szóló 2004/757/IB tanácsi kerethatározat figyelemmel kísérése terén, amelyről 2009 közepén tesz majd jelentést. Az elmúlt négy év során szerzett tapasztalatok fényében továbbá a Bizottság második cselekvési tervjavaslatot (2009–2012) terjeszt megerősítésre a Tanács elé.

Milyen eredményeket ért el eddig a jelenlegi kábítószer-ellenes cselekvési terv?

A jelenlegi terv végső célja:

„...a kábítószer-használat elterjedtségének jelentős mértékű csökkentése a lakosság körében, valamint a tiltott kábítószeresek használata és kereskedelme által okozott társadalmi kár és egészségkárosodás csökkentése.”

A mellékelt értékelő jelentés³ a Bizottság, a tagállamok, a Kábítószeresek és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (a továbbiakban: KKEM), az Europol és a Civil Társadalmi Fórumban képviselt európai nem kormányzati fejlesztési szervezetek hálózatainak közös erőfeszítése révén készült el. Ez az EU kábítószer-ellenes politikája végrehajtásának jelenleg legkiterjedtebb értékelése, és azt mutatja, hogy a jelenlegi terv célkitűzéseit csak részben sikerült elérni:

¹ Cordroque 77., 2004.11.22.

² HL C 168., 2005.7.8.

³ Az 1. mellékben csatolt bizottsági munkadokumentum.

- A kábítószer-használat az EU-ban magas szinten maradt. A hozzáférhető adatok arra engednek következtetni, hogy a heroin, kanabisz és szintetikus kábítószeresek használatának szintje stabilizálódott vagy csökken, de a kokainfogyasztás számos tagállamban növekvő tendenciát mutat. Az EU-ban kábítószereseket fogyasztók – vagy az életük során már valamikor fogyasztottak („életprevalencia”) – összlétszáma a kanabisz esetében 70 millióra, a kokain tekintetében legalább 12 millióra, az ecstasy vonatkozásában 9,5 millióra és az amfetaminok esetében 11 millióra tehető, míg legalább félmillió emberről tudott, hogy kábítószeres, mint például a heroin helyett kezelési céllal helyettesítő szereket kap⁴.
- Noha semmi okunk elégedetten hátradőlni, a világ többi részén található, összehasonlítható országokra vonatkozó hozzáférhető adatok azt mutatják, hogy a kanabisz-, kokain- és amfetaminfogyasztás az Unióban jelentősen kisebb mértékű, mint például az USA-ban. Ugyanez igaz az intravénás kábítószer-használattal összefüggő, bejelentett HIV-fertőzések száma tekintetében is.
- Az értékelés továbbá azt is mutatja, hogy a tagállamok kábítószer-ellenes politikája közelít egymáshoz, valamint hogy cselekvési tervek révén egyre inkább sikerül alátámasztani a nemzeti politikákat.
- Az eddig összegyűjtött adatok azt bizonyítják, hogy az EU-nak sikerül a széles körű szerhasználat és abúzus összetett társadalmi jelenségét a népesség körében legalábbis korlátok közé szorítani, valamint hogy egyre inkább azon intézkedésekre összpontosít, amelyek a kábítószeresek által az egyénnek és a társadalomnak okozott károkra irányulnak. Fontos megjegyezni, hogy annak ellenére van ez így, hogy az áttekintett időszak során a világ illegális ópiátermelése hirtelen megugrott, és sosem látott mennyiségű kokain érkezett az EU-ba. A meredeken megnövekedett kínálattal jellemezhető háttérrel szemben az EU általi problémakezelés eredményei kedvezőbb színben tűnnek fel.
- A nemzetközi együttműködés tekintetében az EU pozícióit egyre jobban sikerül összehangolni a kábítószerügyben szervezett nemzetközi fórumokon, így például az ENSZ Kábítószerügyi Bizottságában. Ezenfelül az EU által a kábítószeresek tekintetében alkalmazott integrált és kiegyensúlyozott megközelítés világszerte egyre inkább modellként szolgál a többi ország számára.

A jelenlegi cselekvési terv (2005–2008) ambiciózus vállalkozás. Míg számos területen sikerült előrehaladást elérni, gyenge pontokra is fény derült.

A szakpolitikák összehangolása számos területen még mindig problémás, és noha a kábítószer-használatot, a megelőzést és a kezelést tekintve az EU helyzetére vonatkozó információk minősége folyamatosan javul, az ismeretek továbbra is meglehetősen hiányosak: tartósan hiányoznak a megbízható adatok a kábítószer-kínálatra, de a harmadik országoknak kábítószerügyben nyújtott segítség mértékére és kimenetére vonatkozóan is.

Hogyan növelhető az elkötelezettség a társadalomban a kábítószer-használat csökkentése iránt?

Az EU-nak egyértelműen többet kell tennie a kábítószer-használat által okozott társadalmi és egészségügyi problémák hatásának csökkentése érdekében. Ha európaiak milliói

⁴ A KKEM 2007-es éves jelentése.

fogyasztottak már valaha kábítószer, vagy tesznek éppen most így, akkor olyan szakadék tátong a hivatalos politika és a népesség magatartása között, amelyet egyetlen társadalom sem hagyhat figyelmen kívül.

Bizonyított, hogy a kábítószer-használat elleni küzdelem egyik leg(költség)hatékonyabb módja, ha a megelőzésben, kezelésben, kárenyhítésben és bűnüldözésben részt vevő közigazgatási szervek partnerségi együttműködésre – azaz a polgárok és az általuk és értük létrehozott intézmények között létrejövő szövetségre – lépnek az önkéntes szervezetekkel és szolgáltatókkal.

Ideje e téren az európaiakat a szakpolitika fókuszába helyezni és egyre inkább elkötelezetté tenni. Első lépésként a Bizottság 2006-ban segített létrehozni a kábítószerekkel foglalkozó európai civil társadalmi fórumot. Az EU kábítószer-ellenes cselekvési terve végrehajtásának támogatására a Bizottság a következő cselekvési terv ideje alatt megvizsgálja majd annak módjait, ahogyan mindenkit mozgósítani lehet, akik készek formális kötelezettségvállalás keretei között a maguk szintjén és a rendelkezésükre álló eszközökkel részt venni a kábítószerek által az embereknek okozott károk enyhítéséhez szükséges teendők elvégzésében. Az e téren történő fejlődésre irányuló egyik elképzelés szerint „Európai Kábítószerügyi Szövetséget” kell létrehozni. Ez olyan nyilvános kötelezettségvállalás lenne, amelyet bármely polgár vagy polgárok csoportja megtehetne, és amelynek célja felhívni a figyelmet a kábítószer-fogyasztás kockázataira, valamint támogatni a terület bevált gyakorlatait.

Úton a 2009–2012 közötti időszak új kábítószer-ellenes cselekvési terve irányában

Az EU kábítószer-ellenes stratégiája olyan összetett jelenséggel foglalkozik, amely megváltoztatásához hosszú távú megközelítésre van szükség. Középpontját a kábítószer-ellenes politika két kulcseleme képezi: a **kábítószeresek iránti kereslet csökkentése** és a **kábítószer-kínálat csökkentése**, amelyet három egymás átfedő téma egészít ki: a **koordináció**, a **nemzetközi együttműködés** és az **információ, kutatás és értékelés**.

A stratégia támogatása érdekében a Bizottság új kábítószer-ellenes cselekvési tervet (2009–2012) javasol, amely a meglévő keretre, de az elmúlt négy év során szerzett tapasztalatokra is épít. A stratégia a következő prioritásokat határozza meg:

1. A kábítószeresek iránti kereslet csökkentése és a polgárok figyelmének felkeltése

Intézkedéseink hatékonyságát tovább kell fokoznunk, hogy mérsékeljük a kábítószer-használatot és következményeit. Ez magában foglalja a veszélyeztetett csoportokra és a politoxikomán droghasználat (az illegális és legális szerek, különösen az alkohol kombinált használata) megelőzésére irányuló kiemelt figyelmet.

2. Az európai polgárok aktív részvételre való ösztönzése.

A Bizottság javasolja, hogy induljon konzultációs folyamat a tagállamokkal és az európai civil társadalommal az európai polgárok Kábítószerügyi Szövetsége elfogadásának érdekében. E szövetség kötelezettségvállalást és elveket tartalmazna, amelyek segítségével a polgárok tájékozódhatnak a kábítószeresekkel kapcsolatos olyan problémák terén, amelyek saját közvetlen környezetükben is felmerülhetnek. Összeegyeztethetőnek kellene lennie a nemzeti jogszabályokkal és szokásokkal, valamint teret kellene biztosítani a jó szándékú és önálló fellépés számára a biztonságosabb és egészségesebb társadalom megteremtésére irányuló átfogó erőfeszítés keretén belül.

3. A kábítószer-kínálat csökkentése

Unió szinten hatékonyabb bűnüldözésre van szükség, hogy – az Europol és egyéb uniós rendszerek kapacitásait teljes mértékben kiaknázva, valamint bűnüldözési operatív információk alapuló megközelítést alkalmazva – visszaszorítsuk a kábítószer-előállítást és -csempészetet. A regionális biztonsági platformokon keresztül összehangoltabb műveletekre kell törekedni.

4. A nemzetközi együttműködés fejlesztése

Az EU – mint a kábítószeresek elleni világszintű küzdelem és a kábítószer-növények termesztése elleni fenntarthatóbb megoldásokra irányuló erőfeszítések legjelentősebb szereplője – hatékonyságát jelentősen fokozná a nemzeti és közösségi politikák jobb összehangolása.

5. A probléma jobb megértésére irányuló erőfeszítés

Több és jobban koordinált kutatás és adat, így a kábítószeresekkel kapcsolatos bűncselekményekre és az illegális kábítószeresek kínálati piacának működésére vonatkozó adatok révén szélesíteniünk kell ismereteink körét a kábítószer-használat valamennyi vonzata tekintetében.

A lenti cselekvési terv szándéka keretet teremteni e prioritások végrehajtása és – ahol lehetséges – európai érték hozzáadása számára.

I. KOORDINÁCIÓ				
Fő prioritás: hatékonyabb szakpolitikai fejlesztés és végrehajtás.				
Célkitűzés	Fellépés	Ütemezés	Felelős fél	Mutatók
1. Biztosítani, hogy – az alapvető jogok kellő tiszteletben tartása mellett – kiegyensúlyozott és integrált megközelítés tükröződjön a nemzeti politikákban és a harmadik országok irányában gyakorolt uniós megközelítésben, továbbá a nemzetközi fórumokon	1. A tagállamok és az EU-intézmények hatékonyan összehangolják kábítószer-ellenes politikáikat, hogy ezáltal tükröződjene az EU 2005–2012-es kábítószer-ellenes stratégiájának és e cselekvési tervnek a célkitűzései	Folyamatban	Tagállamok Bizottság Tanács	Az EU kábítószer-ellenes stratégiája és a cselekvési tervek célkitűzései a nemzeti politikákba belefoglalva Az uniós szintű kábítószer-ellenes politika tükrözi a kábítószer-ellenes stratégia célkitűzéseit
2. Hatékony koordináció az Unió szintjén	2. A Tanács kábítószerrel foglalkozó horizontális munkacsoportja (KHM) proaktív szerepet vállal a koordinációra irányuló feladatának teljesítésében	Folyamatban	Tanács	A megfelelő tanácsi munkacsoportok ⁵ aktívan tájékoztatják/bevonják a KHM-et és viszont
	3. A Bizottság és a Tanács biztosítja a koherenciát a kábítószer-ellenes politikákba való bevonás belső és külső vonatkozásai között	2011	Bizottság Tanács	Koherencia a megvalósult belső és külső kábítószer-ellenes politikák között
	4. A Tanács évente egyszer megvizsgálja a kábítószer-probléma alakulását a Bizottság által az elért eredményekről készített éves felülvizsgálat, valamint a KKEM és az Europol megfelelő éves jelentései alapján	Folyamatban	Tanács Bizottság KKEM Europol	Tanácsi következtetések
3. Hatékony koordináció nemzeti szinten	5. Az Elnökség rendszeres alapon találkozókat hív össze a nemzeti kábítószerügyi koordinátorok vagy ennek megfelelő szakemberek számára, hogy előmozdítsa a fellépést igénylő	Évente kétszer	Elnökség Tagállamok	A politikák összehangolásának hatékony befolyásolása

⁵ E tanácsi munkacsoportok közé tartoznak: a rendőrségi és a vámegyüttműködéssel foglalkozó munkacsoportok, a szervezett bűnözési multidiszciplináris munkacsoport, az egészségügyi munkacsoport, a külkapcsolati munkacsoportok és a gazdasági ügyekkel foglalkozó munkacsoport.

	különleges és sürgős ügyek terén a koordinációt			
	6. A tagállamok megvizsgálják a minisztériumok közötti kábítószerügyi együttműködést annak érdekében, hogy összehangolt álláspontokat képviseljenek uniós szinten, valamint hogy az EU cselekvési tervének célkitűzései a leghatékonyabb végrehajtási szintre kerüljenek	Folyamatban	Tagállamok Tanács	A tagállami hozzájárulások koherenciája a KHM-ben és egyéb munkacsoportokban
4. A civil társadalom részvételének biztosítása a kábítószer-ellenes politikában	7. A Bizottság legalább évente egyszer kikéri a kábítószerrel foglalkozó civil társadalmi fórum véleményét a kábítószer-ellenes politikáról	Folyamatban	Bizottság	A fórum legalább évente egyszer összeül A Bizottság jelentést tesz a fórum eredményeiről a KHM-nek
	8. A tagállamok bevonják a civil társadalmat a kábítószer-ellenes politika valamennyi megfelelő szintjén, összhangban a nemzeti gyakorlattal és az Európai Kábítószerügyi Szövetségre alapozva, amelynek célja mozgósítani a civil társadalmat és a közszeztort a kábítószer-fogyasztás kockázataira figyelmeztető kampány érdekében	Folyamatban	Bizottság Tagállamok	A civil társadalom részt vesz a nemzeti párbeszédben A civil társadalom hozzájárulása Széles körű elkötelezettség a Szövetség mellett

II. A KERESLET CSÖKKENTÉSE

Fő prioritás: A kábítószer-használat és következményei csökkentését célzó intézkedések minőségének és hatékonyságának fokozása, különösen a veszélyeztetett csoportok tekintetében.

Célkitűzés	Fellépés	Ütemezés	Felelős fél	Mutató
5. A kábítószer-használat és a vele kapcsolatos kockázatok megelőzése	9. Szisztematikusan elérhetővé kell tenni a különféle környezetekben (pl. iskolákban, munkahelyeken, börtönökben) alkalmazott általános prevenciós stratégiák értékelését. A megelőzésnek ki kell terjednie a politoxikomán droghasználatra (az illegális és legális szerek, különösen az alkohol kombinált használata), valamint a kábítószeres és gépjárművezetés kérdésére is.	Folyamatban	Tagállamok	Értékelt programok és átfogó stratégiák fokozott elérhetősége a tagállamokban Ifjúkori kábítószer-használat prevalenciája és kortársak kábítószer-használatának észlelése
	10. Célirányos programok végrehajtása az első alkalommal	Folyamatban	Tagállamok	Az első alkalommal történő

	történő kábítószer-fogyasztás megakadályozására vagy késleltetésére, értékelt és innovatív beavatkozások révén			kábítószer-fogyasztást célzó, értékelt programok fokozott elérhetősége tagállamokban Fiatalkori kábítószer-használat prevalenciája Életkor az első kábítószer-használatkor
6. A kábítószer-abúzus – benne az intravénás kábítószer-használat – megelőzése célirányos prevenció révén	11. A korai felderítés és intervenció technikáinak továbbfejlesztése és értékelt szelektív prevenció végrehajtása a korai felderítés és intervenció technikáinak alkalmazásával azon veszélyeztetett csoportoknál , amelyeknél nagy a kábítószer-abúzus kialakulásának kockázata	Folyamatban	Tagállamok	Alapadatok begyűjtése a kábítószer-abúzusról Tendenciák a kábítószer-abúzus terén Eredményük alapján értékelt, célirányos prevenciós programok fokozott elérhetősége a tagállamokban
	12. Értékelt prevenciós programok továbbfejlesztése és végrehajtása könnyen igénybe vehető tanácsadás, magatartásproblémák kezelése és rövid időtartamú beavatkozás révén a (politoxikomán) droghasználók olyan különösen veszélyeztetett csoportjai esetében , akiknél fennáll a kábítószer-abúzus kialakulásának veszélye	Folyamatban	Tagállamok	Alapadatok begyűjtése a kábítószer-abúzusról Tendenciák az abúzus terén Eredményük alapján értékelt, célirányos prevenciós programok fokozott elérhetősége a tagállamokban
7. A kábítószerelvonó kúrák és rehabilitáció hatékonyságának fokozása a szolgáltatások elérhetőségének, hozzáférhetőségének és minőségének javítása révén	13. A kábítószer-függőség tapasztalaton alapuló kezelésére szolgáló olyan különféle lehetőségek továbbfejlesztése és végrehajtása, amelyek felölelik a pszichoszociális és gyógyszerészeti megközelítések széles körét, a kábítószer-használók szükségleteinek megfelelően (ideértve az új kábítószerekhez vagy használati módokhoz igazított megfelelő kezeléseket is)	Folyamatban	Tagállamok	Tendenciák az új kezelésekre irányuló igény és retenció terén Specializált és tapasztalaton alapuló kezelések fokozott hozzáférhetősége a tagállamokban

	14. A bevált gyakorlaton alapuló olyan rehabilitációs és társadalmi reintegrációs politikák és szolgáltatások kialakítása és végrehajtása, amelyek megelőzik a visszaesést, valamint csökkentik a társadalmi kirekesztettséget és megőrzését	Folyamatban	Tagállamok	Rehabilitációs és reintegrációs programok fokozott hozzáférhetősége a tagállamokban
	15. A kezelések és rehabilitációs programok létezésének közismertté tétele nemzeti, regionális és helyi szinten a potenciális célközönség számára	Folyamatban	Tagállamok	Hatályos információs stratégiák a tagállamokban A szolgáltatások nyilvánosan hozzáférhető jegyzéke (pl. internetes portál)
8. A kábítószeres iránti keresletet csökkentő fellépések minőségének és hatékonyságának fokozása, figyelembe véve a kábítószer-használók neme, kulturális háttere, életkora stb. szerinti különleges igényeit	16. A bevált gyakorlatról szóló iránymutatások / a megelőzésre, kezelésre, az egészségkárosodás mérséklésére és rehabilitációra irányuló beavatkozások és szolgáltatások minőségi normáinak fejlesztése, végrehajtása és cseréje	2009–2012	Tagállamok Bizottság KKEM	A megfelelő iránymutatások és/vagy minőségi normák megléte Az iránymutatások és/vagy normák végrehajtási szintje
	17. Uniós szintű konszenzus kialakítása a minőségi normák és teljesítménymérő referenciaértékek terén a megelőzésre, kezelésre, az egészségkárosodás mérséklésére és rehabilitációra irányuló beavatkozások és szolgáltatások vonatkozásában, figyelembe véve a speciális csoportok igényeit	2012	Tagállamok Tanács Bizottság KKEM	Dokumentumjavaslat az uniós konszenzusról, valamint nyomon követés
	18. A tagállamok felméri a megelőzésre, kezelésre, az egészségkárosodás mérséklésére és rehabilitációra irányuló szolgáltatások hozzáférhetőségét és hatékonyságát a speciális igényeknek való megfelelés fényében. A Bizottság – a KKEM támogatásával – módszertani keretet dolgoz ki a kutatás említett formájához	2012	Tagállamok Tanács Bizottság KKEM	A felmérést kitöltő tagállamok száma
9. Egészségügyi ellátás hozzáférhetővé tétele a börtönben élő kábítószer-használók számára a kábítószer-abúzzsal kapcsolatos egészségkárosodások megelőzése és mérséklése érdekében	19. Megelőzésre, kezelésre, az egészségkárosodás mérséklésére és reintegrációra irányuló szolgáltatások kialakítása és végrehajtása börtönben élők számára a börtönön kívül hozzáférhető szolgáltatásokkal azonos minőségben. Különös figyelmet kell fordítani a börtönből való szabadulás utáni utógondozásra	Folyamatban	Tagállamok	Kábítószer-ellenes politikák, amelyeket kifejezetten börtönökben, valamint börtönből szabadultak utókezelésére hajtottak végre

	20. A tagállamok támogatják és végrehajtják a börtönökben a kábítószer-használat, a kábítószer-használattal kapcsolatos egészségügyi problémák és szolgáltatások figyelemmel kísérésére szolgáló mutatókat a Bizottság által kidolgozott módszertani keret alapján – a KKEM támogatásával	Folyamatban	Tagállamok Tanács Bizottság KKEM	A kábítószer-használattal kapcsolatos egészségügyi problémák csökkenése a börtönökben
10. Az egészségkárosodás mérséklésére irányuló szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a HIV/AIDS, hepatitis C és egyéb, a kábítószer-használattal kapcsolatos, vér útján terjedő fertőző betegségek Unión belüli terjedésének csökkentése és a kábítószerrel kapcsolatos halálos esetek számának csökkentése érdekében	21. Az egészségkárosodás mérséklésére irányuló szolgáltatásokhoz való hozzáférés szisztematikus biztosítása és a lefedettség növelése a kábítószerrel szembeni kereslet csökkentésének integrált részeként, lehetőség szerint teljes mértékben kihasználva a bizonyítottan hatékony beavatkozások lehetőségét ⁶	Folyamatban	Tagállamok	A Bizottság jelentést tesz az előrehaladásról Csökkenés a kábítószerrel szembeni kereslet csökkentésével kapcsolatos fertőző betegségek terén A kábítószerrel szembeni halálos esetek számának csökkentése Az egészségkárosodás mérséklésére irányuló szolgáltatások általi lefedettség növelése

⁶ E fellépés a kábítószer-függőséggel kapcsolatos egészségügyi ártalmak megelőzéséről és csökkentéséről szóló 2003/488/EK tanácsi ajánlásra alapul.

III. A KÍNÁLAT CSÖKKENTÉSE

Fő prioritás: mérhető javulás uniós szinten a kábítószer-ellenes bűnüldözés hatékonysága terén Az Europol, az Eurojust és az egyéb uniós struktúrák teljes mértékben eleget tesznek azon szerepüknek, amelynek érdekében létrehozták őket, a hatékonyság, a nemzeti kezdeményezések uniós kompatibilitása, az Unión belüli koordináció és a méretgazdaságosság érdekében.

Célkitűzés	Fellépés	Ütemezés	Felelős fél	Mutató
11. A hatékony bűnüldözési együttműködés fokozása az Unióban a kábítószer-előállítás és -csempészet megfékezése érdekében	22. A legkomolyabb veszélyt jelentő bűnszervezetek célbavétele az Európai Bűnügyi Hírszerzési Modell bűnüldözési operatív információ elvén alapuló koncepciójának és alkotóelemeinek teljes kiaknázása révén	Folyamatban	Tagállamok Europol Eurojust Tanács	A tagállamok által célba vett bűnszervezetek száma
	23. A multidiszciplináris bűnüldözési műveletek számának növelése, adott esetben az Europol, valamint rendőrségi, vámügyi és határellenőrzési szervek bevonásával, közös nyomozócsoportok és közös vámhatósági műveletek révén	Folyamatban	Tagállamok Europol Eurojust	A kábítószerekkel kapcsolatos közös nyomozócsoportok és közös vámhatósági műveletek számának növekedése Értékelő jelentés az elért eredményekről
	24. Az Europol nemzeti egységei által az Europol Kábítószerregysége számára nyújtott, bűnüldözési operatív információon alapuló adatok minőségének javítása, különös hangsúlyt fektetve a szervezett bűnözés legmagasabb szintjeire	Folyamatban	Tagállamok Europol	A kapott adatok és bűnüldözési operatív információk konzisztenciája, releváns volta és minősége
	25. Az Europol kábítószerekkel kapcsolatos projektjeihez –	Folyamatban	Tagállamok	Az azonosítható műveleti

	köztük az elemzési munkafájlok révén koordinált elemzésekhez – kapcsolódó COSPOL ⁷ projektek (heroin, kokain, szintetikus kábítószer) teljes kiaknázása		Tanács Europol	eredmények növelése
	26. Az Európai Rendőrakadémia (CEPOL) ⁸ a nemzeti rendőrakadémiák közvetítésével magas szintű, releváns képzést nyújt magas rendfokozatú rendőrségi és vámhatósági tisztviselők és harmadik országokba kirendelt összekötő tisztviselők számára	Folyamatban	CEPOL Tagállamok	A kábítószer-ellenes bűnüldözés számára kidolgozott tananyag A CEPOL éves munkaprogramjában foglalt, releváns kiegészítő képzés Képzések száma Képzésben részesült tisztviselők száma
	27. A tagállamok harmadik országokba kirendelt összekötő tisztviselői szolgáltatásainak szisztematikusabb igénybevétele a tagállami bűnüldözési szervek és az Europol között az információk és bűnüldözési operatív adatok cseréje során	Folyamatban	Tagállamok Europol	A nemzetközi operatív bűnüldözési együttműködés fokozása
12. Gyors és hatékony válasz a felmerülő fenyegetésekre (pl. új kábítószer, új útvonalak)	28. Szükség szerint regionális biztonsági platformok kialakítása (pl. MAOC-N, Baltic Sea TF) a felmerülő fenyegetések megfékezése érdekében, összehangolt operatív válaszlépések révén. Az ilyen fellépéseknek összhangban kell lenniük az uniós szintű jogi és operatív rendelkezésekkel, és a fenyegetés speciális értékelésén kell alapulniuk (lásd továbbá a 42. fellépést)	Folyamatban	Tagállamok Tanács Europol	Időbeli operatív válaszlépés, a kockázatot proaktívan kezelő és a fenyegetéseket minimalizáló intézkedések életbe léptetésével Bűncselekmények elkövetésének növekvő arányú megakadályozása (lefoglalás, csempészmagatartás megváltoztatása)
	29. Az EU-nak – szükség szerint az Europollal együttműködve	Folyamatban	Tagállamok	A megvalósított tagállami

⁷

Comprehensive Operational Strategic Planning for the Police – átfogó operatív stratégiai tervezés a rendőrség számára.

⁸

Európai Rendőrakadémia; 2005/681/IB tanácsi határozat.

	– azon összehangolt és közös erőfeszítésekre kell összpontosítani, amelyek a kábítószer-előállítás/-csempészet jelenségének leginkább kitett tagállamok között zajlanak		Europol Tanács	fellépések operatív és stratégiai eredményei
13. A szintetikus kábítószer előállításának és kínálatának csökkentése	30. A tagállamok e téren aktívan fenntartják a bűnüldözési együttműködést / közös műveleteket, valamint megosztják egymással bűnüldözési operatív információkat és bevált gyakorlataikat. Optimálisan ki kell használni az Europol SYNERGY projektjét és a kapcsolódó COSPOL kezdeményezést	Folyamatban	Tagállamok Europol Tanács	Kezdeményezett/végrehajtott közös projektek számának emelkedése Az EILCS-nek bejelentett, felfedezett előállító helyek számának emelkedése Elkészült SYNERGY jelentések száma
	31. Az egész Unióra kiterjedő rendszer elfogadása és végrehajtása a szintetikus kábítószerre vonatkozó kriminalisztikai profilalkotás számára, a különféle projektek, mint például a SYNERGY és a CHAIN során szerzett tapasztalatokra, az Europol és a Bizottság Közös Kutatóközpontjának szakértelmére, valamint az e területen zajló tagállami bűnüldözési fellépésekre és tapasztalatokra alapozva	2012	Bizottság Europol Tagállamok	Hatályos és működő rendszer
14. Olyan vegyi prekurzorok EU-ba irányításának és csempészetének visszaszorítása, amelyeket illegális kábítószer, különösen szintetikuskábítószer-prekurzorok előállítására használnak	32. Az EU olyan egyértelmű és egységes álláspontot tart fenn e kérdésben nemzetközi szinten és az ENSZ-ben, amelynek alapja a meglévő jogi szabályozás és a magánszférával való együttműködési gyakorlat	Folyamatban	Bizottság Tanács Tagállamok	Hatékony koordináció a megfelelő tanácsi bizottságok révén Közös uniós álláspontok a nemzetközi fórumokon
	33. A vámhatóságok stratégiai szinten integrálják a prekurzorok ellenőrzését, fokozva a határellenőrzés igazgatásának hatékonyságát, valamint pontosabb koordinációra törekednek a kábítószer-ellenes műveletekben részt vevő egyéb bűnüldöző szervekkel (kölsönös segítség)	Folyamatban	Tagállamok	A prekurzorok ellenőrzése, felderítése, lefoglalása és a profilalkotás helyzetében bekövetkezett fejlődés 2008-hoz képest
	34. Az EU teljes mértékben támogatja azon nemzetközi operatív együttműködést, amelynek célja a kábítószer-prekurzorok Unióba irányításának megakadályozása, ide	Folyamatban	Bizottság Tagállamok	Feltartóztatott és/vagy lefoglalt szállítmányok számának növekedése

	tartozik pl. az ENSZ Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Szerve (INCB) által vezetett PRISM és COHESION projekt			
	35. Az EU kábítószer-prekurzorok ellenőrzésére irányuló szabályozásának és végrehajtásának értékelése	2010	Bizottság Tagállamok	Elvégzett értékelés
	36. Az EU lehetőség szerint együttműködési megállapodásokat dolgoz ki azokkal az országokkal, amelyeket mint a főbb szintetikuskábítószer-prekurzorok forrásországait azonosítottak	Folyamatban	Bizottság	Létrejött megállapodások Az érintett országokból érkező kábítószer-prekurzorok illegális szállítmányainak csökkenése
15. A kábítószer-előállításban és -csempészetben aktív szervezett bűnözés társadalomra gyakorolt hatásának csökkentése	37. A kábítószerekkel kapcsolatos bűncselekményekből származó jövedelem elkobzásának és visszaszerzésének megkönnyítése az egész Unióban, az elkobzásra és vagyonvisszaszerzésre vonatkozó politikák uniós és nemzeti szintű megerősítése révén	2012	Tagállamok Bizottság Tanács Európai Parlament	Elfogadott bizottsági közlemény Javasolt és elfogadott jogi aktusok Lefoglalt javak értékelése
	38. Hatékonyan működő vagyonvisszaszerzési hivatalok létesítése a tagállamokban informális platform létrehozása révén. Nyomozások támogatása az Europol bűncselekményből származó vagyonnal foglalkozó hivatala révén (ECAB)	Folyamatban	Bizottság Tagállamok Europol	A létrehozott és hatékonyan működő platform Vagyon nyomkövetésére és azonosítására irányuló támogatott nyomozások számának növekedése Elkobzott készpénz és vagyontárgyak értékének növekedése

IV. NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Fő prioritás: Az EU harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott kábítószerügyi együttműködése hatékonyságának fokozása a szakpolitikák Unión belüli pontosabb összehangolása révén. A kábítószer-probléma kiegyensúlyozott európai megközelítésének folyamatos világszintű elterjedésének előmozdítása.

Célkitűzés	Fellépés	Ütemezés	Felelős fél	Mutató
16. Az EU kábítószer-ellenes politikája aktuális kérdéseinek szisztematikus bevonása a harmadik országokkal és adott esetben régiókkal fenntartott kapcsolatokba, valamint a szélesebb körű fejlesztési és biztonsági agendába; alapul a valamennyi érintett közötti stratégiai tervezés és koordináció szolgál	39. A harmadik országokkal fennálló uniós kapcsolatok tükrözzék az EU kábítószer-ellenes stratégiáját és cselekvési terveit, a felelősségmegosztás elvére alapozva és az emberi jogokat kellően tiszteletben tartva	Folyamatban	Tagállamok Bizottság	A harmadik országokkal fennálló kapcsolatokban egyre inkább tükröződő politikai prioritások
	40. A meglévő kábítószer-ellenes mechanizmusok, mint például az EU, valamint a Latin-Amerika és a Karib-térség közötti koordinációs és együttműködési mechanizmus, az EU és az Andok Közösség közötti különleges párbeszéd, továbbá a „kábitőszertroják” hatékonyságának fokozása, az együttműködés speciális területeinek azonosítása révén	Folyamatban	Tanács Bizottság	Kidolgozott és végrehajtott együttműködési kezdeményezések
	41. Az EU politikai határozataival és stratégiáival összhangban, valamint a tagállamok és az EK segítségnyújtó programjainak támogatását igénybe véve kell kezelni az előállító és a (kialakulóban lévő) tranzitútvonalakkal érintett országokban a kábítószerekkel kapcsolatosan felmerülő problémákat olyan projektek révén, amelyek célja csökkenteni a kábítószerek iránti igényt és a kínálatot, valamint megakadályozni a vegyi prekursorok Unióba irányítását. A segítségnyújtás az EU, valamint a harmadik országok és régiók közötti kábítószer-ellenes cselekvési tervekhez kapcsolódik (lásd a 46. és 50. fellépést)	Folyamatban	Bizottság Tagállamok	A kábítószer-ellenes politika prioritásainak tükröződése a finanszírozott projektekben A finanszírozott projektek tükrözik a kereslet és a kínálat arányos csökkenését A tagállamok és az EK finanszírozási programjai között létrejött szinergiák
	42. Regionális és intraregionális együttműködés kialakítása a kábítószerek iránti kereslet és kínálat harmadik országokbeli	Folyamatban	Bizottság	Újonnan kidolgozott és végrehajtott interregionális

	csökkentésére, a tagállami és EK finanszírozási programok, mint például a fejlesztési együttműködési eszköz és a regionális stratégiai dokumentumok, a Stabilitási Eszköz és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz segítségével		Tagállamok	együttműködési kezdeményezések A tagállami és EK finanszírozási programok között létrejött szinergiák A finanszírozott projektek növekvő száma és teljes költségvetése
	43. Alternatív megélhetési lehetőségek ösztönzése a kábítószer-növények termesztésével szemben, tiszteletben tartva az emberi jogokat, bevonva a helyi közösségeket és figyelembe véve jellemző életkörülményeiket és szükségleteiket	Folyamatban	Bizottság Tagállamok	A fejlődés alternatív útjára vonatkozó uniós megközelítésnek (9597/06. sz. CORDROGUE 44. dokumentum, 2006.5.18.) megfelelő projektek száma
	44. A koordináció érdekében ellenőrző mechanizmus kidolgozása az EU által harmadik országoknak nyújtott kábítószer-ellenes támogatás figyelemmel kísérésére	Éves	Tanács Tagállamok Bizottság	Létrehozott mechanizmus A kábítószerekkel kapcsolatos harmadik országbeli EK- és tagállami projektek áttekintése
	45. Felmérés végzése a harmadik országbeli EK-projektek mértékéről és eredményéről	2010	Bizottság	Elvégzett felmérés
	46. Az EU kábítószer-ellenes cselekvési terveinek megújítása és végrehajtása a közép-ázsiai köztársaságokban ⁹ ; valamint Latin-Amerikában és a Karib-térségben ¹⁰	Folyamatban	Tagállamok Bizottság	Azonosított prioritások A cselekvési tervek végrehajtási szintje
17. Az uniós koordináció megerősítése a multilaterális kontextusban, valamint	47. Jobb koordináció és kontinuitás elérése a KHM és a tagállami delegációk, valamint az Egyesült Nemzetek Kábítószerügyi	2009	Tanács	Kijelölt összekötő

⁹ 12353/02. sz. CORDROGUE 78. dokumentum, 2002.9.25.

¹⁰ 7163/1/99. sz. CORDROGUE 19. dokumentum, 1999.4.15., Port of Spain-i nyilatkozat, 2007.5.23.

integrált és kiegyensúlyozott megközelítés előmozdítása	Bizottsága közötti állandó összekötő tisztviselő kijelölése révén		Tagállamok	tisztviselő Megerősített koordináció a bécsi delegációk és a KHM között
	48. Az EU által az ENSZ Kábítószerügyi Bizottságában képviselt közös álláspontok és állásfoglalások előkészítése, koordinálása és elfogadása	Folyamatban	Elnökség Tagállamok Bizottság	Közös uniós állásfoglalások száma Egyéb régiók által támogatott uniós közös álláspontok
	49. Az Unió kábítószer-ellenes politikájának alapelveit tükröző EU álláspont képviselte az ENSZ Kábítószerügyi Bizottságának az UNGASS '98 ¹¹ értékeléséről és utánkövetéséről szóló 52. ülésén	2009	Tanács Tagállamok Bizottság	Az ENSZ politikai nyilatkozatában tükröződő uniós álláspont
18. A tagjelölt országok, valamint a stabilizációs és társulási folyamat országainak támogatása	50. Ezen országok szükséges technikai és egyéb támogatása, hogy megismerjék az uniós vívmányokat a kábítószeres elleni küzdelem terén, valamint segítségnyújtás számukra az előírt fellépések, közöttük a Nyugat-Balkánnal közös kábítószer-ellenes cselekvési tervben ¹² elfogadottak kivitelezésében	Folyamatban	Tagállamok Bizottság Tanács KKEM Europol	Az uniós vívmányoknak egyre inkább megfelelő országok Véghezvitt projektek száma és minősége A megfelelő uniós ügynökségekkel folytatott párbeszéd és/vagy együttműködés fejlődése A cselekvési tervek végrehajtási szintje

¹¹ Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 20. rendkívüli ülészakájának politikai nyilatkozata (S-20/2 állásfoglalás, melléklet).

¹² 5062/2/03. sz. CORDROGUE 3. dokumentum, 2003.6.3.

19. Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokkal folytatott együttműködés fejlesztése	51. A kábítószerekről az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokkal folytatott párbeszéd fejlesztése kétoldalú vagy regionális kontextusban, különösen albizottságok révén	Folyamatban	Tagállamok Bizottság	A párbeszéd tényleges eredménye
	52. A Bizottság ösztönzi ezen országokat, hogy az európai szomszédságpolitika cselekvési terveiben szereplő kábítószer-ellenes fellépések végrehajtásához vegyék igénybe az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt	Folyamatban	Bizottság	Az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz keretében végrehajtott kábítószer-ellenes projektek száma

V. INFORMÁCIÓ, KUTATÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

Fő prioritás: a kábítószer-használat valamennyi vonatkozásának helyesebb megértése annak érdekében, hogy növeljük a hivatalos politika alapjául szolgáló tudásunkat, valamint felhívjuk a lakosság figyelmét a kábítószer-használat társadalmi és egészségügyi vonatkozásaira, továbbá kutatások végzése

Célkitűzés	Fellépés	Ütemezés	Felelős fél	Mutató
20. A kábítószeres terén meglévő tudásalap bővítése a kutatás előmozdításával	53. A Tanács és a Bizottság meghatározza a jövőbeli uniós kutatási prioritásokat az illegális kábítószeres területén, valamint az ahhoz szükséges mechanizmusokat, hogy új tudás keletkezzen, új megközelítések és technológiák alakuljanak ki, valamint megerősödjön az Unión belüli kutatói együttműködés	2009	Tagállamok Bizottság KKEM	Meghatározott kutatási prioritások Azonosított és életbe léptetett mechanizmusok
21. A pontos és szakpolitikailag releváns információk cseréje az illegális kábítószeres területén	54. A tagállamok továbbra is biztosítják a szükséges forrásokat a Reitox ¹³ nemzeti kapcsolattartó pontok számára. A nemzeti kapcsolattartó pontok közösen megállapított szabályok szerint hozzájárulnak a KKEM munkájához.	Folyamatban	Tagállamok	Az ellenőrzéshez és értékeléshez szükséges adatok cseréje A Reitox tagállami finanszírozása és az egyéb források megfelelnek a követelményeknek A nemzeti kapcsolattartó pontok hozzájárulása a közösen

¹³

A Kábítószeres és a Kábítószer-függőség Európai Információs Hálózata.

				megállapított szabályok alapján
22. A kábítószerhelyzet figyelemmel kísérését szolgáló eszközök továbbfejlesztése és a válaszadás hatékonyságának fokozása	55. Az öt KKEM járványügyi kulcsmutató továbbfejlesztése és végrehajtása, valamint új mutatók és intézkedések kidolgozása a kábítószeres iránti kereslet csökkentése terén	2012	Tagállamok KKEM Bizottság	A kulcsmutatók végrehajtási feltételeinek való tagállami megfelelés fokozása A kezelésekre irányuló igény és az abúzus ¹⁴ mutatóinak fejlesztése Mutatók/intézkedések rehabilitációs és reintegrációs céllal
	56. Mutatók kidolgozása az illegális kábítószerpiacra és a bűnüldözésre vonatkozó, szakpolitikailag releváns adatok összegyűjtésére, valamint stratégia kialakítása az összegyűjtésükre	Folyamatban	Bizottság KKEM Europol Tanács Tagállamok	Azonosított mutatók Kidolgozott végrehajtási stratégia
	57. Elemző eszközök kidolgozása a kábítószer-ellenes politika hatékonyságának és hatásának jobb értékelése érdekében	2010	Bizottság KKEM Tagállamok	Kidolgozott elemző eszközök A kábítószerhelyzet pontosabb elemzése
	58. Az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló 2005/387/IB tanácsi határozat hatékonyságának értékelése	2010	Bizottság Tanács KKEM Europol EMEA	Bemutatott értékelés és lehetőleg utánkövetés
	59. Az Europol értékeli a tagállami bűnügyi adatok és információk szolgáltatását	Éves	Tagállamok	A beérkezett adatok minőségi

¹⁴

A KKEM-mutatót összhangba kell hozni a kábítószer-abúzusra vonatkozó nemzetközi szabályokkal (DSM-V/ ICD-10).

			Europol	értékelése
23. A kábítószer-ellenes politika folyamatos értékelésének biztosítása	60. A tagállamok rendszeresen értékelik a nemzeti kábítószer-ellenes politikát	Folyamatban	Tagállamok	Értékelt kábítószer-ellenes politikák száma
	61. Az elért eredményekről készített éves felülvizsgálat benyújtása a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a cselekvési terv végrehajtásáról, valamint kiigazított/továbbfejlesztett mutatók és jelentéstételi mechanizmusok bemutatása az értelem és szükség szerinti ellenőrzésre és értékelésre	Éves	Bizottság KKEM Europol Tagállamok	Az elért eredményekről készített éves felülvizsgálatMegfelelő mutatók hozzáférhetősége
	62. Az EU kábítószer-ellenes stratégiájának (2005–2012) és az EU kábítószer-ellenes cselekvési tervének (2009–2012) végrehajtásáról és hatásáról szóló külső értékelés elvégzése, amelyet az utánkövetést megelőzően mérlegelési időszak követ	2012	Bizottság Tanács Tagállamok	Egyéni fellépések eredményeinek értékelése Az általános kábítószerhelyzet hatásának megismertetése